

OPIEKUNKA ŚRODOWISKOWA

PROGRAM PRAKTYK

NUMER ZAWODU W KLASYFIKACJI ZAWODÓW: 341204

Łódź, 2019

WYMIAR PRAKTYK ZAWODOWYCH

Minimalny wymiar praktyk zawodowych	tyg.	godz.
sem I zgodnie z podstawą programową		
sem II zgodnie z podstawą programową	4	140
Razem	4	140

CELE OGÓLNE

✓ Nabywanie umiejętności organizacji stanowiska pracy zgodnie z zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy i ergonomii.
✓ Wykonywanie działań opiekuńczo-higienicznych u osoby podopiecznej.
✓ Wykonywanie czynności pielęgnacyjnych u osoby podopiecznej.
✓ Podejmowanie pracy w zespole na rzecz osoby podopiecznej.
✓ Wykorzystanie sprzętu specjalistycznego, w tym rehabilitacyjnego do codziennej aktywności osoby niepełnosprawnej.
✓ Wykorzystanie technik i metod terapii zajęciowej do aktywizacji osoby niepełnosprawnej.
✓ Przygotowanie osoby niepełnosprawnej i rodziny do czynności samoopiekuńczych i samopielęgnacyjnych

CELE OPERACYJNE

Uczeń potrafi:
– przygotować stanowisko pracy zgodnie z zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy i ergonomii,
– stosować środki ochrony indywidualnej i zbiorowej,
– realizować zadanie w wyznaczonym czasie,
– wykonywać czynności opiekuńczo-higieniczne zgodnie z algorytmem,
– wykonywać zabiegi przeciwwzapalne zgodnie z zasadami,
– wdrażać osobę podopieczną i jej rodzinę do samoopieki,
– stosować profilaktykę przeciwoleżynową u osoby podopiecznej,
– dobrać przedmioty pomocnicze i sprzęt ortopedyczny stosownie do potrzeb osoby podopiecznej,
– wspierać osobę podopieczną w przyjmowaniu leków zleconych przez lekarza,
– współpracować w zespole,
– dobrać rodzaj sprzętu rehabilitacyjnego do potrzeb i możliwości osoby niepełnosprawnej,
– przygotować osobę niepełnosprawną do korzystania ze sprzętu rehabilitacyjnego,
– przygotować scenariusz zajęć terapeutycznych,
– przeprowadzić zajęcia terapeutyczne zgodnie z zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy,
– dobrać rodzaj zajęć terapeutycznych do potrzeb i możliwości osoby niepełnosprawnej,
– przygotować rodzinę osoby niepełnosprawnej do pełnienia funkcji opiekuńczych,
– przygotować rodzinę i osobę niepełnosprawną do wykonywania czynności pielęgnacyjnych

MATERIAŁ NAUCZANIA

MATERIAŁ NAUCZANIA PRZEDMIOTU PRAKTYKA ZAWODOWA		
Tematy jednostek metodycznych	Wymagania programowe	
	Podstawowe	Ponadpodstawowe
	Uczeń potrafi:	Uczeń potrafi:
Wymogi ergonomii, przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska w środowisku pracy	<ul style="list-style-type: none"> – stosować zasady bezpieczeństwa i higieny pracy przy wykonywaniu zadań opieunki środowiskowej – wykonywać czynności przy podopiecznym zgodnie z zasadami i przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska – wyjaśnić zasady organizacji stanowiska pracy opieunki środowiskowej – określić ergonomiczne zasady organizacji pracy i stanowiska pracy – utrzymywać ład i porządek na stanowisku pracy 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenić stanowisko pracy pod względem bezpieczeństwa i ergonomii – dokonać analizy rozwiązań technicznych i organizacyjnych warunków i jakości pracy – dokonać prostych modernizacji stanowiska pracy
Środki ochrony indywidualnej	<ul style="list-style-type: none"> – określić zasady doboru środków ochrony indywidualnej i zbiorowej do wykonywanej pracy; – rozróżnić środki ochrony indywidualnej i zbiorowej niezbędne do wykonywania zadań zawodowych opieunki środowiskowej – wykorzystywać podstawowe środki techniczne ochrony przed zagrożeniami 	<ul style="list-style-type: none"> – dobierać środki ochrony osobistej i zbiorowej do wykonywania zadań zawodowych opieunki środowiskowej – stosować środki ochrony indywidualnej i zbiorowej podczas wykonywania zadań opieunki środowiskowej

<p>Planowanie wykonania zadania i analiza skuteczności wykonywanych działań</p>	<ul style="list-style-type: none"> – planować czas przeznaczony na realizację zadań zawodowych – rozpoznawać możliwości realizacji zadania – wykonać zadania w wyznaczonym czasie, wymieniać metody, techniki i narzędzia pracy z osobą podopieczną – dobierać narzędzia do wykonywania czynności higienicznych i pielęgnacyjnych – realizować zadania w wyznaczonym czasie 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenić stopień realizacji zadania – analizować skutki realizacji zadania – rozpoznawać sytuacje nietypowe w środowisku pracy – ocenić skutki podejmowanych działań w sytuacjach trudnych – podejmować działania w sytuacji trudnej – analizować skutki realizacji zadania
<p>Działania opiekuńczo pielęgnacyjne. Współpraca w zespole i kierowanie wykonaniem przydzielonych zadań</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wymienić zabiegi opiekuńcze i pielęgnacyjne u osoby podopiecznej – opisać techniki i narzędzia wykorzystywane w pracy z osobą podopieczną – stosować procedury higieniczne dotyczące narzędzi i sprzętu medycznego – stosować procedury higieniczne przy wykonywaniu czynności opiekuńczych – wykonać zabiegi higienicznopielęgnacyjne zgodnie z obowiązującymi algorytmami – określić pojęcia: zespół, praca zespołowa, lider – pomagać członkom zespołu w realizacji zadań – przyjmować poglądy innych i polemizować z nimi – przyjmować pomysły i opinie innych członków zespołu w celu usprawnienia pracy – analizować efekty pracy zespołu – wyznaczać zadania członkom zespołu – wskazywać osoby do wykonania zadania – przewidywać skutki niewłaściwego doboru osób do zadań 	<ul style="list-style-type: none"> – dobierać środki higieniczne i pielęgnacyjne stosowane do toalety poszczególnych części ciała – stosować odpowiednie środki i narzędzia do pielęgnacji rąk i stóp – opisywać zasady postępowania opiekuńczego adekwatnie do rozpoznanej fazy choroby przewlekłej – ocenić poprawność wykonanych zabiegów higieniczno pielęgnacyjnych – planować pracę zespołu w celu wykonania przydzielonych zadań – dobierać osoby do wykonania przydzielonych zadań – rozpoznawać zadania zespołu – wyjaśnić instrukcję wykonania zadania – rozpoznawać możliwości i umiejętności członków zespołu
<p>Wykorzystanie sprzętu rehabilitacyjnego i przedmiotów ortopedycznych do</p>	<ul style="list-style-type: none"> – stosować sprzęt rehabilitacyjny i przedmioty ortopedyczne w zależności od możliwości i potrzeb osoby podopiecznej zgodnie z 	<ul style="list-style-type: none"> – opracować wskazówki dla podopiecznego i jego rodziny dotyczące używania i konserwacji

usprawniania osób niepełnosprawnych	zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy	sprzętu rehabilitacyjnego oraz przedmiotów ortopedycznych
Metody usprawniania i aktywizowania osoby podopiecznej w zależności od jej wieku, stanu zdrowia i niepełnosprawności	– rozróżnić metody usprawniania osoby podopiecznej	– ocenić możliwości aktywizacji osoby podopiecznej – dobrać formy aktywizacji do potrzeb i możliwości osoby podopiecznej
Proces samoopieki i samopielęgnacji	– ocenić możliwości osoby podopiecznej do samoopieki i samopielęgnacji	– opracować zalecenia dla rodziny dotyczące wspierania i pomocy osobie podopiecznej w samoopiece i samopielęgnacji – opisać sposoby wspierania osoby podopiecznej i jej rodziny w samoopiece i samopielęgnacji
Wykorzystanie pomocy technicznych ułatwiających samodzielne wykonywanie codziennych czynności	– wymienić pomoce techniczne ułatwiające samodzielne wykonywanie codziennych czynności – określać zaangażowanie w pracę członków zespołu	– opisać zasady technicznej obsługi urządzeń ułatwiających samodzielne wykonywanie czynności
Ocena wykonanych zadań. Rozwiązania techniczne i organizacyjne wpływające na poprawę warunków i jakości pracy	– określić zaangażowanie w pracę członków zespołu	– ocenić efekty pracy zespołu – udzielić informacji zwrotnej w celu prawidłowego wykonania przydzielonych zadań – dokonać analizy rozwiązań technicznych i organizacyjnych warunków i jakości pracy – dokonać prostych modernizacji stanowiska pracy
Udzielanie pomocy przedmedycznej	– wyjaśnić zasady udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej w wypadkach przy pracy oraz w stanach zagrożenia zdrowia i życia – udzielić pierwszej pomocy przedmedycznej w wypadkach przy pracy oraz w stanach zagrożenia zdrowia i życia	– stosować procedury postępowania powypadkowego
Zabiegi przeciwzapalne	– rozróżnić rodzaje zabiegów przeciwzapalnych – opisać rodzaje okładów i kompresów – stosować algorytm zabiegów przeciwzapalnych	– rozróżnić techniki wykonywania okładów i kompresów
Profilaktyka przeciwośleźnowa	– wymienić czynniki powstawania odleżyn i odparzeń u osoby	– klasyfikować stopnie odleżyn i odparzeń u osoby podopiecznej

	<p>podopiecznej</p> <ul style="list-style-type: none"> – określić zagrożenia powstawania odleżyn i odparzeń u osoby podopiecznej – opisać czynności należące do profilaktyki przeciwoodleżynowej – stosować sposoby zapobiegania odleżynom u podopiecznego (udogodnienia) – układać chorego w różnych pozycjach (zmiana pozycji) 	<ul style="list-style-type: none"> – dobierać środki zapobiegające powstawaniu odleżyn i odparzeń u osoby podopiecznej
Rola środków pomocniczych i przedmiotów ortopedycznych	<ul style="list-style-type: none"> – opisać działania dostosowujące miejsce pobytu osoby podopiecznej do potrzeb dnia codziennego – przedstawić udogodnienia mieszkaniowe osobie podopiecznej – stosować sprzęt rehabilitacyjny i przedmioty ortopedyczne w zależności od możliwości i potrzeb osoby podopiecznej zgodnie z zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy 	<ul style="list-style-type: none"> – opracować wskazówki dla podopiecznego i jego rodziny dotyczące używania i konserwacji sprzętu rehabilitacyjnego oraz przedmiotów ortopedycznych
Wsparcie osoby podopiecznej w przyjmowaniu leków zleconych przez lekarza	<ul style="list-style-type: none"> – sprawdzić zalecenie lekarskie, zgodność leku, dawki i drogę podania – rozróżnić drogi podawania leków – opisać zasady przechowywania leków 	<ul style="list-style-type: none"> – stosować algorytm podawania leków zleconych przez lekarza
Współpraca z placówkami ochrony zdrowia	<ul style="list-style-type: none"> – wymienić instytucje opieki zdrowotnej – rozróżnić rodzaje świadczeń opieki zdrowotnej 	<ul style="list-style-type: none"> – planować pomoc osobie podopiecznej w korzystaniu ze świadczeń opieki zdrowotnej
Pomoc w prowadzeniu gospodarstwa domowego	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznać sytuację społeczną, materialną i zdrowotną osoby podopiecznej – rozpoznać problemy osoby podopiecznej – przedstawić reguły i zasady pomocy w prowadzeniu gospodarstwa domowego osobie podopiecznej – dobierać sposoby planowania budżetu osobie podopiecznej – wykonać czynności pomagające osobie podopiecznej w utrzymaniu czystości otoczenia 	<ul style="list-style-type: none"> – dobierać środki i narzędzia do utrzymania mieszkania w czystości osoby podopiecznej – opisać zasady technicznej obsługi urządzeń ułatwiających samodzielne wykonywanie czynności – przygotować dietetyczne posiłki

Formy i metody organizowania czasu wolnego	<ul style="list-style-type: none"> – wymienić formy organizowania czasu wolnego – rozpoznawać zasoby kulturalne i rekreacyjne środowiska lokalnego 	<ul style="list-style-type: none"> – różnicować sposoby spędzania czasu wolnego przez osobę podopieczną – ustalić sposoby spędzania czasu wolnego przez osobę podopieczną
Organizacja aktywnego spędzania czasu wolnego i rozwijania zainteresowań osoby podopiecznej z uwzględnieniem jej potrzeb, możliwości oraz zasobów środowiska lokalnego	<ul style="list-style-type: none"> – opisać sposoby spędzania wolnego czasu – rozpoznawać potrzeby kulturowe osoby podopiecznej 	<ul style="list-style-type: none"> – sporządzać wykaz możliwości spędzenia wolnego czasu w lokalnym środowisku
Planowanie terapii zajęciowej dla osoby podopiecznej	<ul style="list-style-type: none"> – rozróżnić metody, techniki i formy terapii zajęciowej 	<ul style="list-style-type: none"> – identyfikować potrzeby osoby podopiecznej w planowaniu terapii zajęciowej – stosować elementy terapii zajęciowej
Ergonomia i zasady bezpieczeństwa podczas aktywizowania osoby podopiecznej w procesie terapii zajęciowej	<ul style="list-style-type: none"> – wymienić metody aktywizowania osoby podopiecznej – wskazać sposoby aktywizacji osoby podopiecznej 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznać zainteresowania osoby podopiecznej – dobierać rodzaje aktywności do możliwości osoby podopiecznej i jej zainteresowań – opracować wskazówki przed rozpoczęciem aktywizacji dla osoby podopiecznej zgodnie z zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy

OSIĄGANIE CELÓW KSZTAŁCENIA

Propozycje metod nauczania:

W realizacji działu programowego *Praktyki zawodowe* zaleca się stosowanie metody projektów, metody tekstu przewodniego, instruktażu wstępnego, bieżącego, końcowego i pokazu z objaśnieniem.

Formy organizacyjne:

Zajęcia powinny być prowadzone w formie pracy w grupach 8-10 osobowych i indywidualnie.

Środki dydaktyczne do przedmiotu: Wyposażenie mieszkania osoby starszej i domu pomocy społecznej.

Obudowa dydaktyczna: proponowane podręczniki.

Opieka nad osobami starszymi. Przewodnik dla zespołu terapeutycznego, pod red. nauk. E. Krajewskiej-Kuśtak, M. Cybulskiego, PZWL, 2016.

Opieka nad osobami przewlekle chorymi, w wieku podeszłym i niesamodzielnymi, pod red. nauk. E. Szwajkiewicz, D. Talarskiej, K. Wieczorowskiej-Tobis, PZWL, 2009.

Grondas M., Żmijski J., *Po prostu WOS. Wiedza o społeczeństwie*, WSiP, 2012.

Szrajda M., *Świadczenia z pomocy społecznej. Postępowanie administracyjne*, INFOR, 2018.

Firlit-Fesnak G., *Polityka społeczna*, PWN, 2017.

Praktyka pracy socjalnej, pod red. nauk. M. Sędzickiego, Difin, 2017.

Niezbalski J., *Życ i pracować w domu pomocy społecznej*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2013.

Wymiar praktyk:

4 tygodnie (140 godzin), na II semestrze

Miejsce realizacji praktyk zawodowych:

placówki dziennej i całodobowej opieki nad osobą zależną, jednostki organizacyjne pomocy społecznej, środowisko zamieszkania podopiecznego oraz inne podmioty stanowiące potencjalne miejsce zatrudnienia absolwentów szkół prowadzących kształcenie w zawodzie

PROPONOWANE METODY SPRAWDZANIA OSIĄGNIĘĆ EDUKACYJNYCH UCZNIĄ

Do oceny osiągnięć edukacyjnych proponuje się ocenę planu działalności opiekuńczo-wspierającej oraz współpracy z rodziną i lokalnym środowiskiem społecznym osoby podopiecznej, a także realizacji planu opieki i wsparcia z uwzględnieniem potrzeb biologicznych, psychicznych i społecznych osoby podopiecznej.

EWALUACJI PRZEDMIOTU

- Ewaluacja obejmująca całą grupę uczniów/słuchaczy.
- Ewaluacja przeprowadzona na początku roku szkolnego – „na wejściu” zwaną również diagnozującą.
- Ewaluacja końcowa – konkluzyjna (sumująca/sumatywna) koncentrująca się na analizie rezultatów i skutków programu zarówno założonych przed realizacją, jak i niepożądanych wynikłych w trakcie realizacji opisana w postaci wniosków i rekomendacji do programu w następnych latach kształcenia.

Proponowane metody badawcze zastosowane w ewaluacji przedmiotu:

ankieta – kwestionariusz ankiety;

obserwacja – arkusz obserwacji;

wywiad, rozmowa – lista pytań;

analiza dokumentów – arkusz informacyjny, dyspozycje do analizy dokumentów;

pomiar dydaktyczny – sprawdzian, test.